

- [Qui som](#)
- [Contacta](#)
- [Publicitat](#)
- [Avís legal](#)
- [626 863 848 – WhatsApp](#)

- [Notícies](#)
  - [Actualitat](#)
  - [Cultura](#)
  - [Societat](#)
  - [Esports](#)
  - [Entitats](#)
  - [Baix Gaià](#)
- [Opinió](#)
- [Vida Social](#)
- [Entrevistes](#)
- [Reportatges](#)
- [Agenda](#)
- [El CLub](#)

Select Page

Gener Aymamí: “Darrera d’aquestes portes esventrades

i parets mig enrunades dels pobles abandonats, abans hi havia caliu humà”

16 abril 2021

Entrevista realitzada per **Óscar Ramírez Dolcet**

El paisatge que tenim davant canvia de manera constant, depenent sempre de la visió que donem al moment. Hi ha qui veu l'essència i altres perceben detalls més concrets i amagats. El nostre inventari mental és immens i s'alimenta dels espais vistos i altres que descobrim gràcies, sovint, a consells dels altres o per haver-los vist primer en revistes o a la televisió.

Però, què succeeix amb els paisatges que un dia eren i ja no són. Què en fem d'aquells espais que un dia estaven habitats i ara són zones fantasma, pobles abandonats, cases en runes i finestres plenes d'aire on la pols s'escola per tots els racons?

Gener Aymamí ha recorregut tot el Camp de Tarragona a la recerca de despoblats.

Hi ha qui es dedica a descobrir-ne el seu encant -perquè tots el tenen- i després en fa un recull per compartir, una feina traduïda en un bon llibre que servirà de guia. És el cas de l'arqueòleg Gener Aymamí que ha anat passejant pels despoblats del Camp de Tarragona. Ell és, a més, un excursionista expert que ha presidit la Unió Excursionista de Catalunya i ha estat vicepresident de la Federació Catalana d'Espeleologia.

El seu llibre "Rutes pels despoblats del Camp de Tarragona", editat per Cossetània Edicions, és doncs una col·lecció de 15 rutes que porten a la descoberta de nuclis despoblats i el seu entorn. Entre elles, n'hi ha una pel Baix Gaià que haureu de descobrir llegint aquest recull de passes tan interessant. De moment, per obrir boca sense moure'ns de casa, conversem amb l'autor.

Gener, d'on neix la idea de recollir en un sol llibre alguns dels espais despoblats del Camp de Tarragona?

Va començar tot fent les rutes a peu pels cinc despoblats que envolten Vandellós. Com que a més a més ja en coneixia d'altres, com la Mussara, Mascabrés, Selma o Gallicant, va néixer la idea de fer un llibre de rutes a peu per pobles abandonats.

El fet que siguis arqueòleg i excursionista, aquestes dues vessants relacionades amb la història, el paisatge i la natura, de quina manera han influït?

Sempre m'ha agradat caminar per diferents paisatges i si pel camí, a més de trobar llacs, rierols i pics, hi trobes castells, ermites i pobles tot ajuda a enriquir la sortida. Per aquest motiu m'ha omplert molt poder fer aquest recull de pobles abandonats.

Imatge de Gallicant, a tocar d'Arbolí, al Baix Camp.

Catalunya és plena d'indrets bells i pintorescos, d'espais que captiven a qui sap observar-los. En molts casos no han de ser espais habitats, poden ser vestigis i restes de nuclis que van tenir vida. Què ens amaga realment el paisatge català i, en aquest cas si ens centrem en el contingut del llibre, el paisatge del camp de Tarragona?

Ens trobem amb despoblats situats en uns paisatges molt variats, de muntanya com és el cas dels Cogullons, a 1050 m d'alçada; d'esplèndids camps de conreu com els que trobem a la Conca de Barberà, o d'ufanosos boscos com els que envolten Prenafeta.

Quines sensacions personals tens cada cop que arribes a un despoblat?

Crec que tothom quan arriba a un d'aquests despoblats el primer que diu és "quina llàstima!" A mi particularment em sap greu veure'ls així. Una cosa que recomano al llibre és seure en un pedrís i imaginar-nos que per aquell carrer on ara ens trobem, anys enrere els homes anaven i venien del tros, els nens anaven a l'escola – si n'hi havia – i les dones anaven a fer la bugada, a l'hort a omplir la senalla, algunes treien a pasturar un petit ramat de xais i cabres, per després anar a buscar aigua a la font, fer el dinar, sargir la roba etc.

Cal recordar que darrera d'aquestes portes esventrades i parets mig enrunades dels pobles abandonats, abans hi havia caliu humà.

Hi ha algun moment especial, durant les teves excursions a despoblats, que recordis de manera especial? Alguna anècdota?

Potser el més especial va ser anar a Fatxes, a prop de Vandellós (Baix Camp) ja que de petit el meu pare m'explicava que aquest poble s'abandonà a causa de la por. Uns fets luctuosos que van tenir lloc, potser van propiciar el seu

abandó. A més, va ser curiós trobar tres edificis rehabilitats per l'acadèmic japonès Masayuki Irie, un prestigiós arquitecte estudiós de l'obra de Gaudí, que en descobrir Fatxes va decidir reformar, de manera força moderna, tres edificis per a ser destinats a hotel i centre d'estudi i acollida destinat a estudiants d'arquitectura japonesos i catalans. Però el terratrèmol de Fukushima del 2011 va fer que tots els recursos públics es destinessin a la reconstrucció dels edificis arrasats pel sisme.

Els edificis resten en l'actualitat en un estat d'abandonament preocupant.

Restes de Fontscaldetes, al terme de Cabra del Camp.

Al llibre parles d'espais coneguts, com la Mussara o Castelló, però descobreixes molts altres racons que quasi bé ningú haurà observat. Com els has descobert? Quin d'ells t'ha impactat més i perquè?

Els que no coneixia els he trobat a base de cercar molta bibliografia. Uns dels que més m'han impactat han estat Selma, potser perquè costa pensar que al 1910 el mestre encara donava classe a 66 nens i nenes i cap el 1930 va quedar definitivament abandonat.

Un altre poble a destacar és Fontscaldetes, a Cabra del Camp, un poble que no va tenir mai ni llum, ni aigua corrent ni col·legi i on, a partir del 2008, un grup del poble va començar a netejar els carrers i a rehabilitar l'església.

Sortir a la natura és una activitat que ha anat creixent els darrers anys. La gent coneix realment el territori on viu?

Tot plegat és una mica contradictori. Si bé darrerament hi ha més informació i la gent té més mitjans per conèixer el territori, em dona la impressió que gairebé tothom va al mateix lloc. He estat a pics, molt poc coneguts, on no hi havia ningú i el del costat estava ple. He fet passejades per llocs realment esplèndids i sense trobar ningú en tot el camí. I no és que siguin llocs desconeguts, perquè en l'actualitat desconegut no hi ha res, el que passa és que hi ha comarques considerades com a poc atractives dins del món excursionista i per això poc visitades. També la majoria de caminants prefereixen anar a llocs ben coneguts i molt ben senyalitzats.

La visió dels pobles despoblats respon també a una realitat inevitable, aquella que ens diu que els petits nuclis van buidant-se perquè la gent se'n va a les grans ciutats. Durant molts anys, la migració de la gent més jove ha portat precisament al despoblament. Com avalues aquest factor?

Efectivament, va ser així en pobles on no hi havia aigua corrent, ni llum, ni escola, i on els nens havien de caminar una hora fins al poble del costat on hi havia el mestre. Els qui hi tenien familiars es quedaven de dilluns a divendres i els més desafortunats havien de tornar cada vespre, fes fred o ploués.

Els accessos també van ser determinants, ja que a molts d'aquests nuclis només s'hi podia arribar a través de camins de terra que en cas de neu o pluja es feien intransitables.

Els joves, en veure el futur que els esperava al poble, van decidir anar al poble més proper, més gran, on hi havia escola, botiga, metge i els serveis que necessitaven, encara que continuessin fent de pagès.

Rocamora, a Pontils, és un altres dels despoblats escollits per Gener Aymamí al seu llibre.

Ara s'ha posat de moda per part de moltes persones que viuen a les grans ciutats, la fugida al camp amb la compra o lloguer de cases que estaven tancades i, en certa mesura, això ha comportat el reviscolament d'alguns nuclis. Aquest efecte és positiu? És només un fenomen temporal?

En el llibre, a més dels despoblats que hi ha en els 15 itineraris a peu, faig un recull – en total n'hi ha 50 – de

diversos pobles. Alguns han desaparegut totalment, són només un topònim en els mapes, però he cregut convenient explicar que allà on ara hi ha un camp o un bosc, segles enrere hi havia un nucli habitat.

També faig esment de pobles que s'han anat rehabilitant, que si bé encara hi ha edificis enrunats, n'hi ha de recuperats que ofereixen un bon aspecte.

Amb la pandèmia, moltes famílies aprofitant el teletreball han anat a viure a pobles petits i indubtablement això és bo, però crec que no tothom està preparat per fer el canvi d'una ciutat gran al camp. Una cosa es passar-hi un mes de vacances, l'altre és viure-hi cada dia, durant anys. Viure en un poble petit és més que una cosa pintoresca, és una manera de viure.

A l'inrevés passa el mateix, hi ha gent de petits pobles que a Barcelona s'atabalen, que van de pressa sense saber perquè i ho comprenc perquè, segons quines hores, hi ha més gent dins d'un vagó del metro que al seu poble.

Hi haurà una segona part del llibre, més rutes per despoblats?

La idea és que sí. Estic treballant amb les comarques de l'Alt i Baix Penedès, Garraf i Anoia i posteriorment, si tot va bé, tocarà a les Terres de l'Ebre.

626 863 848

info@altafulles.cat

Vine al nostre club!

Vols unir-te gratuïtament i gaudir de descomptes i premis?

[Som-hi](#)

Informa't abans que els altres

Si vols estar al dia de tot el que publiquem en aquesta web, apunta't aquí. No fem spam... ☐

Email

Subscriure'm

Resum Política de privacitat i protecció de dades

* **RESPONSABLE:** És el meu deure informar-lo que les dades de caràcter personal que em proporcionis omplint el present formulari seran tractades per Altafullenca de Comunicació Integral s.l. com a responsable d'aquesta web.

* **FINALITAT:** l'enviament de notícies i comunicacions d'altafulles.cat.

* **LEGITIMACIÓ:** Consentiment de l'interessat.

* **DESTINATARIS:** Com a usuari i interessat li informo que les dades que em facilita estaran ubicats en els servidors d'Automatic (proveïdor del servei de subscripcions d'altafulles.cat). Veure [política de privacitat d'Automatic..](#)

* **DRETS:** Té dret, entre d'altres, a accedir, rectificar, limitar i suprimir les seves dades. Pots obtenir informació addicional i detallada sobre Protecció de Dades i consultar la nostra política de privacitat en la nostra pàgina d' [Avís legal](#).

Segueix-nos

No et perdis tota l'actualitat d'altafulles.cat a les xarxes socials

- [Follow](#)

- [Follow](#)
- [Follow](#)
- [Follow](#)

- [Qui som](#)
- [Contacta](#)
- [Publicitat](#)
- [Avís legal](#)
- [626 863 848 – WhatsApp](#)

© 2020 Altafulles ~ info@altafulles.cat | weBDesing: [efeonce](#)
626 863 848

Envian's un WhatsApp amb el teu nom, cognom i correu electrònic i passaràs a formar part del club d'Altafulles.

És un Club gratuït i que comporta tenir accés a descomptes a certs productes, accés a algunes activitats culturals i amb la possibilitat de prendre part a sortejos per guanyar premis.

[Som-hi](#)